

KÖRÖM

A község neve már a honfoglalás idejében ismeretes volt. Hajdan Borsod vármegyéhez tartozott, amikor is a neve Kerem volt. A XIV. században a Cudarok birtokolták. A tatárjárás idején elpusztult, de újra épült. 1387-ben a sajlóadi pálosoknak adományozták. Lakosai a régi időkben főleg révészek voltak, akik a pálosok számára vámot szedtek. A török világban újból elpusztult. A XVIII. Század második felében a királyi kamaráé, később pedig a vallásalapítványé lett. 1614-ben Ónodra meghirdetett országgyűlést a Sajó áradása következtében a Sajóköroői fensíkon tartották meg. Rom. kat. Temploma még a pálosok idejéből való és 1929-ben bővítették. 1801-ben pedig restaurálták. Egyháza csak 1932-ben alakult. A Sajó áradásai sok kárt okoztak. A 49-es szabadságharcban a magyarok és oroszok között itt ütközet folyt. A világháborúban 72 polgára vett részt, akik közül 32-en hősi halált haltak.

Kisközség a szerencsi járásban. Területe 1426 k. hold, lakosainak száma 834 akik valamennyien magyar anyanyelvűek és közülük 661 rk., 151 gk., 3 ref., 2 ág. Ev. És 17 izr Vallású. Lakosai jobbra földművelők és állattenyésztők. Házak száma 214. Tanügyét 1 rk. Elemi népiskola és 1 községi gazdasági továbbképző látja el. A község állandó piaca Miskolc és Ónod. Körorvos Girincsen, gyógyszerész Ónodon, kórház Miskolcon. Vasútállomása Hernádnémeti. U. p. és u.t. Girincs.

Háttéranyag Köröm Községről

Településünk története: A Hernád és a Sajó torkolata közötti néhány kilométeres szakaszon, két mocsárvidék között csak egyetlen folyón kellett átkelni. A gyöngyös felől Kassa, Sárospatak és Tokaj felé vivő hadiút itt ment át a Sajón. Az ország belső részének ezt a keleti főkapuját védte az ónodi vár, s ez adta meg a szomszédos Muhi pusztának stratégiai jelentőségét.

A híd karbantartása és az utasok ellátása végett ajándékozta a 15. században az Ónodi Czudar család a tulsó parton lévő körömi birtokának egy részét a sajlóadi pálos kolostornak. A török alatt elnéptelenedett birtokukra a szerzetesek Felvidékről és Kárpátaljáról hoztak telepeseket. 1747-49-ben a rév mellett felépítették az ország legszebb későbarokk vendégfogadját.

Napórájának 1760-as kronosztichonja: QVAM CITO FELICES ERIPIT HORA DIES (Mily hamar elrabolja az óra a szép napokat.) Többször volt vendége – fogsága elején és végén is – Kazinczy Ferenc. Az épület a rend 1786-os feloszlása után továbbra is vendégfogadó a Vallásalap kezelésében, 1920-tól községközsége és iskola, 1930-tól a mai napig plébánia, egyben a sárospataki egyházi gyűjtemény filiáléja.

A rendkívül szorgalmas, gazdag élő folklórral bíró, mélyen vallásos falu a környéken legjobban állt ellen a kommunista hatalomnak.

Talán az ország egyetlen iskolája, melynek homlokzatán az 1920-as átépítésig megmaradt a kereszt, Szent Gellért és Szent István szobra.

A barokk templom számára Kecskés Ágnes budapesti gobelin művésznő a falu asszonyaival közösen nagyméretű triptichont készített.

I. Rákóczi György 1648. október 11-én bekövetkezett halálával Ónod királyi uralom alá került. Amidőn 1703 nyarán II. Rákóczi Ferenc Lengyelországból hazatérve elfoglalta a Felvidéket, Ónod is visszakerült birtokába. A fejedelem 1707 május 24-én Erdélyből Szerencsen át megérkezve az ónodi várbirtokhoz tartozó körömi fensíkon tekintette meg az országgyűlést megnyitó díszszemlét, itt állították fel az ország sátrát, s itt mondták ki a Habsburg ház trónfosztását. **Ennek emlékére a körömi önkormányzat 1997 május 24-én a község régi temetőjében emlékművet létesített. Benedek György szobrászművész, egyetemi tanár mészkő tömbökből készült emlékoszlopa Rákóczi Ferenc mell-domborművét és címerét ábrázolja.** Az emlékpark következő létesítménye a felavatandó „Rákóczi stációk”: gömbszil csemeték előtt elhelyezett gránit táblák örökítik meg a Fejedeleme életútjának legfontosabb állomásait, dátumait és eseményeit.

Község lakosainak lélekszáma 2002. január1.-i állapotnak megfelelően 1285 fő, amelyből a cigány származású állandó lakosok száma 717 fő, az összlakosság 58%-a.

A lakosság korcsoportos megoszlása: 0 - 14 éves korig: 459 fő
15 - 18 éves korig: 77 fő
19 - 60 éves korig: 587 fő
61 év felett: 162 fő

Oktatási intézményeink közül az általános iskola korábban kisegítő iskolának épült. A körzetesítés megszűnése után ez az intézmény kinőtte magát. A tantermek számát szükségmegoldásokkal növeltük (szertárból, szentárolóból alakítottuk ki).

Napközi otthonos óvodánk 25 férőhelyre épült. Vizsgáltuk a lehetőségét annak, hogy bővítsük, azonban az épületszerkezet és a terület erre nem adott lehetőséget. A gyermekek száma a férőhely 1,5- 2 szeresét is megközelíti. Ezért új óvoda építésére kerül sor, melynek műszaki átadása a napokban lesz. Ez az új óvoda megfelel a mai követelményeknek és a beiratkozottak létszámának.

Kulturális intézményekkel településünk nem rendelkezik. A helyi rendezvények lebonyolítása a Polgármesteri Hivatal nagytermében történik.

Fiatalok sportolási lehetőségeit szeretnénk biztosítani. Közeljövő terveinkbe szerepel egy új polgármesteri hivatal létrehozása és egy sportcsarnok megépítése.

Vallásunkat tekintve, lakosaink nagy része római katolikus vallású, kisebb rétege görög katolikus. Egészségügyi ellátottságunk jónak mondható.

A házi orvos vállalkozás formában látja el tevékenységét. Girincs község a működtető önkormányzat, Köröm és Kisesécs községek is körzetéhez tartoznak. Heti három alkalommal van rendelése és egyszer tanácsadás. A központi orvosi ügyelet 1993 októbertől működik községünkben. Jelenleg 11 település sürgősségi betegellátását fogja össze és látja el. 2001 szeptemberétől önálló védőnői körzet kialakítására került sor. A védőnő feladatkörébe tartozó gondozottak nagy száma és a hátrányos helyzetű családok jelentős aránya szükségessé teszi, hogy napi nyolc órában végezze egészségmegőrző és betegségmegelőző tevékenységét.

Gyermekjóléti szolgálat keretén belül egy fő család gondozói feladatot lát el.

Önkormányzatunk 1991. január 1-napjától lett önálló. Annak idején 16 millió forintos éves költségvetéssel rendelkezünk, a jelenlegi 223 millió forint. 1990-es év végéig közös tanácsi község, társközségi volt. Településünkön ebben az időszakban csak kihelyezett lakossági ügyfélfogadás volt. Elsődleges feladataink között szerepelt az önálló intézmények kialakítása, vezetékes ivóvízrendszer, a gázberuházás megvalósítása, telefonhálózat kialakítása valamint a cigány lakosság lakáskörülményeinek javítása, (cigány putrik felszámolása). Közüzemi beruházások önerős finanszírozása következtében a képviselő-testület jelentős összegű, költségvetési előirányzat éves összegének több mint harmadát kényszerült hitelként felvenni 1994-ben. A hitel utolsó részlete 1998 decemberében lett kifizetve. Több évi beruházásunkra ez nagyon kihatott. 1998-ban tíz település társulásával megkezdődött a szennyvízberuházás. Az önkormányzat átvállalta a lakosságtól a közmű hozzájárulást, mivel jelentős része hátrányos helyzetű és így nagy teher hárult volna a családokra.

Térségünkben fokozatosan szűntek meg azok a munkahelyek, ahol korábban a szakképzetlen, hátrányos helyzetű lakosainkat foglalkoztatták. A munkanélküliség csökkentése, a szociálisan hátrányos helyzetű családok helyzetének javítása érdekében minden évben jelentős költségkiadással járó foglalkoztatást szerveztünk. 1999-ben megkezdtünk egy háromcsoportos óvoda építését. A beruházás több évig elhúzódott a szűkös anyagi helyzet miatt. Sajátos bevétel az önkormányzatnak csak minimális, ami az önrészekre is szűkösen elegendő. Pályázatok útján sikerült több millió forint támogatáshoz jutni. Támogatóink a Szociális és Családügyi Minisztérium, Oktatási Minisztérium, Egészségügyi Minisztérium, Igazságügyi Minisztérium és a Területfejlesztési Tanács (TEKI, CÉDA). PFAR pályázat keretén belül közművesítésre és intézményeszköz beszerzésre kerül sor.

Foglalkoztatottság elősegítésének érdekében önkormányzatunk igyekszik kihasználni a pályázati lehetőségeket. Közhasznú foglalkoztatottként 5 fő, közcélú foglalkoztatottként 5 fő dolgozik a településen. A Szociális és Családügyi Minisztériumnál több település összefogásával pályázatot nyertünk, így 15 fő regisztrált munkanélkülit tudunk négy hónapig foglalkoztatni. A B.A.Z. Megyei Állami Közútkezelő KHT-nál 30 fő regisztrált munkanélküli foglalkoztatása oldódott meg.

Aktívkorú nem foglalkoztatott rendszeres szociális segélyben 128 fő részesül. Időskorúak járadékát 3 fő kapja, ápolási díjban 1 személy részesül. Kiegészítő családi pótlékban 446 kiskorú gyermek részesül.

Településünkön a lakásviszonyok általában megoldottak. 374 lakóház található. Az elmúlt tíz év alatt a régi lakások mellett újak épültek. Megoldásra vár a régi „CS” lakások felújítása. Az önkormányzatnak csak minimális saját bevétele van, ami az önrészekre is alig elegendő.

Sport területén 1996-ban megalakult a helyi Sportegyesület. Tagjainak száma 30 fő, akik aktívan vesznek részt a körzeti labdarúgó bajnokságban. Ezenkívül természetjárásban is részt vesznek fiataljaink. Sakkszakkör is működik településünkön.

Kiemelkedő helyi sajátosságaink, az 1960-as években a községünk területén végzett kútúrások (olajkutatás), amelynek következtében a kereset olaj helyet 96 fokos termásvíz tört fel a felszínre. Ennek üzemszerű hasznosítása 1996 évtől indult el, angolna haltenyésztés formájában.

Testvérvárosi kapcsolatunk a Rákóczi találkozó keretein belül alakult ki. Önkormányzatunk 2001. május 26-án a Szlovák köztársaság (Csoltó) település önkormányzatával együtt testvér települési együttműködési megállapodást írt alá a két település hasonló kulturális hagyományaira, a kezdődő kulturális, sport kapcsolataira, amelyek fontossága mindkét fél érdekét szolgálja.

-Fontosabb, jelenleg is működő civil szervezeteink a Polgárőr Egyesület, az Ifjúsági Szervezet, a Köröm Rákóczi Hagyományőrző Egyesület, a Köröm Életminőségért Alapítvány és a Körömi Általános Iskolás Gyermekekért Alapítvány. A cigányság érdekképviselőit három szervezet látja el, a helyi Cigány Kisebbségi Önkormányzat, LUNGO-DROM helyi szervezete és a Nagycsaládosok Országos Szövetsége.

Településünk polgármestere Tóth Tibor 1990 októberétől van hivatalban.

Alpolgármestere Bodolai Miklós

Képviselő - testületi tagok: Bodnár László

Gondol László

Jablonkai Bertalan

Kassai Istvánné

Lakatos Lászlóné

Orosz Csaba

Üveges Béla

Körzetünk Országgyűlési képviselői: Kovács Tibor (MSZP)

Steinerné Vasvári Éva (FIDESZ)